

Yrittäjyyden edistäminen TEM:ssä – yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttaminen ja muut keskeiset nostot

Alueet ja kasvupalvelut osasto

Valtioneuvoston yrittäjyyden edistämisen työryhmän kokous 23.2.2026

Neuvotteleva virkamies Jaana Valkokallio

23.2.2026

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä

Yrittäjyyden periaatepäätös – AKOn painopisteitä

1. Yritysten uusiutuminen, kasvu ja kansainvälistyminen

-Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelman tavoitteena: 35 %:ia EAKR-rahoituksesta kohdentuu ilmastotoimenpiteisiin, joiden keskiössä on puhdas siirtymä.

2. Varmistetaan, että julkinen yritysrahoitus kehittyy, paikkaa ja täydentää rahoitusmarkkinoita ja toiminnassa otetaan huomioon markkinoiden kehitys....

-TEM ohjaa osana julkista rahoitusta elinvoimakeskusten toimia yritysten kestävän kasvun edistämiseksi yrityksen kehittämisavustuksen, yritysten toimintaympäristöavustuksen ja alueellinen kuljetustuen avulla

5. Kohdennetaan T&K-rahoituksen monivuotisen suunnitelman mukaisesti valtion T&K-rahoitusta T&K-toimintaa aloittaville yrityksille sekä pk-yrityksille...

- T&K-lisärahoituksen monivuotinen suunnitelman toimeenpano (TEM ja BF, Tesi, elinvoimakeskukset) ja T&K-rahoituksen kohdentaminen BF:n ja elinvoimakeskusten toimesta

6. Selkeytetään pk-yritysten TKI-toiminnan kannusteiden roolia ja kohdentumista siten, että T&K-verokannustimet ja suorat T&K-tuet muodostavat toimivan ja vaikuttavan kokonaisuuden....

- TEM:n, BF:n ja elinvoimakeskusten yhteistyö TKI-rahoituspalveluissa

8. Edistetään valtion yritysrahoituksella ja -palveluilla omistajanvaihdosten toteutumista sekä kehitetään omistajanvaihdosten yritysrahoitus- ja yrityspalveluja.

- Omistajavaihdostilanteiden huomioiminen alueellisissa yrityspalveluverkostoissa ja elinvoimakeskuksen kehittämisavustus käytettävissä omistajanvaihdoksen jälkeisessä kehittämisessä

Yrittäjyyden periaatepäätös – AKOn painopisteitä

9. Edistetään yritysten kansainvälistymispalveluverkoston (Team Finland) strategisella johtamisella...sekä palveluiden kohdentamisella viennin kasvua...

- Edistetään asiakaslähtöisesti alueellisia yrityspalveluekosysteemejä... ja Team Finland alueverkostotyötä /Kasvupalveluhanke

10. Toteutetaan aluehallintouudistus ja perustetaan elinvoimakeskukset. Toimeenpanossa kiinnitetään huomiota yrittäjyyden toimintaedellytysten edistämiseen...

- Kasvupalvelut –hanke tukee ja yhteensovittaa elinvoimakeskusten kasvupalveluihin liittyvää toiminnallista kehittämistä (palveluvalikoima ja välineet, toimintamallit ja alueelliset verkostot)...

12. Tuetaan yrityksiä työvoiman saatavuuden turvaamisessa sekä työmarkkinoiden ja työelämän muutoksiin vastaamisessa.

-Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 (ESR+) ohjelman työelämän kehittämistoimien avulla kehitetään mikro- ja pk-yritysten sekä niiden henkilöstön, ml. lukien johtajat, osaamista... ja ohjelman osaavan työvoiman kohtaantotoimien avulla kehitetään yritysten, alueiden ja toimialojen välisiä yhteistyömalleja ja rekrytointitoimia...

14. Vahvistetaan yrittäjyyden edellytysten vahvistamiseksi Suomen pitovoimaa kv.osaajille...

-Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelman avulla (ESR+) edistetään kv. osaajien rekrytointia Suomeen ja integroidaan jo maassa olevia osaajia yhteistyössä EAKR- ja Talent Boost –toimien kanssa...

**Elinvoimakusten TEM:n
hallinnonalan yritysten
kehittämisestä /rahoitus**

Elinvoimakeskusten TEM:n hallinnonalan yritysten kehittämisestä /rahoitus (TEM:n hallinnonala – elinkeino ja osaaminen osasto)

- **Laki elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta (531/2025)**
 - 2 §, 4) yritystoiminnan kestävä kasvu, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, kansainvälistyminen ja kilpailukyky (sekä energiantuotanto) ja 7) Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävän toimielimen toimeenpanotehtävät (edellä mainittuihin TEM-hallinnonalan tehtäväryhmiin liittyen)
- **Päätuki-instrumentti yrityksen kehittämisavustus, jonka keskeinen sisältö: edistää yritysten kestävästä kasvusta, kilpailukykyä, TKI-toimintaa, puhdasta siirtymää, digitaalisuutta, kansainvälistymistä, tuottavuuden lisäämistä ja työllisyyttä**
- **Rahoitus pääosin EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastoista/Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelma**
- **Rahoitusta myönnetty yksittäisten yritysten kehittämis- ja investointihankkeisiin yhteensä 487 milj. euroa vv. 2021-2025**
- **Rahoituksesta 71 % kohdentui Itä- ja Pohjois-Suomeen**
- **Rahoituksen volyyymi laskujohteinen viime vuosina**
- **Rahoitus on kilpailtua: kehittämisavustuksen koko maan hylkyprosentti oli 52 %**

ELY-keskus/ Maakunta	Yrityksen kehittämisavustus		
	Myönnetty		
Etelä-Savon ELY-keskus	533	165 363	113
Etelä-Savo	143	43 356	574
Pohjois-Karjala	167	56 163	518
Pohjois-Savo	223	65 843	021
Hämeen ELY-keskus	734	53 902	227
Etelä-Karjala	131	12 623	901
Kanta-Häme	92	6 667	130
Kymenlaakso	83	9 952	093
Päijät-Häme	92	6 963	953
Keski-Suomen ELY-keskus	1 301	121 145	208
Etelä-Pohjanmaa	146	21 345	559
Keski-Pohjanmaa	108	14 500	193
Keski-Suomi	236	25 449	287
Pirkanmaa	265	16 377	966
Pohjanmaa	239	18 280	284
Satakunta	125	11 098	989
Varsinais-Suomi	182	14 092	930
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	638	146 644	512
Kainuu	73	12 204	612
Lappi	244	65 890	093
Pohjois-Pohjanmaa	321	68 549	807
Kaikki yhteensä	3 206	487 055	060

Elinvoimakusten TEM:n hallinnonalan yritysten kehittämisestä /rahoitus (TEM:n hallinnonala – elinkeino ja osaaminen osasto)

- **Myönnetyllä yrityksen kehittämisavustuksella arvioidaan vaikutettavan tuetuissa pk-yrityksissä v. 2025**
 - 1,5 mrd euron liikevaihdon kasvuun (lv kerroin 13), josta viennin osuus 0,9 mrd euroa
- **Mikro- ja pienille yrityksille myönnetystä rahoituksesta kohdentui 70 % ja rahoitetuista hankkeista (kpl) 85 %**
- **Teollisuuden osuus myönnetystä rahoituksesta oli 56 % (44 % kpl) ja palvelualan yritysten osuus 34 % (47 % kpl)**
- **TKI-toiminta ja puhdas siirtymä olivat keskeisiä painopisteitä**
 - T&K-toimia sisältyi 60 %:iin kaikista rahoitetuista pk-yritysten hankkeista (v. 2024 62 %)
 - Puhdasta siirtymää edistävien ratkaisujen kehittämistä (ja niihin pohjautuvan uuden liiketoiminnan kehittämistä) tuettiin 44 %:ssa kaikista rahoitetuista hankkeista, osuus viime vuotista suurempi (v. 2024 22 %)
- **Erityisesti TKI-toimia ja puhdasta siirtymää tukevia uuden teknologian käyttöönottoon liittyviä investointeja tuettiin 40 %:ssa rahoitetuista pk- yritysten hankkeista**
- **Kansainvälistymisvalmiuksien kehittämistoimia tuettiin 19 %:ssa pk-yritysten hankkeita (v. 2024 15 %)**

Elinvoimakusten TEM:n hallinnonalan yritysten kehittämisestä /rahoitus (TEM:n hallinnonala – elinkeino ja osaaminen osasto)

- Yksittäisen yrityksen kehittämishankkeiden lisäksi käytössä yritysten toimintaympäristön kehittämisavustus (12,5 milj. v. 2025) esimerkkinä elinkeinoelämäverkottunutta tutkimusta edistävä valtakunnallinen Innovaatio ja osaamisverkostot ([linkki hanke-esimerkkeihin](#)) ja alueellinen kuljetustuki (5,3 milj. vuonna 2025)
- Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelman ESR+-toimilla voidaan myös tukea yritysten liiketoimintaosaamista ja erityisesti osaavan työvoiman koulutusta

Ajankohtaista:

- T&K –rahoituslain mukaista kansallista rahoitusta käytettävissä vv. 2026-2028 yht. 30 milj.; haut käynnistymässä
- muutokset EAKR-rahoitusprofiilissa 2026-2027 /puolustus- ja 2-käyttötuoitteet
- 1. LTAE:ssä ehdotettu 19 milj. erityisesti puhtaamman teknologian käyttöönottoa tukeviin merkittäviin pk-yritysten investointeihin

**Elinvoimakeskusten
TEM:n hallinnonalan
yritysten kehittämistä
/neuvonta ja verkostotyö**

Elinvoimakeskusten TEM:n hallinnonalan yritysten kehittämisestä /neuvonta ja verkostotyö (TEM:n hallinnonala – elinkeino ja osaaminen osasto)

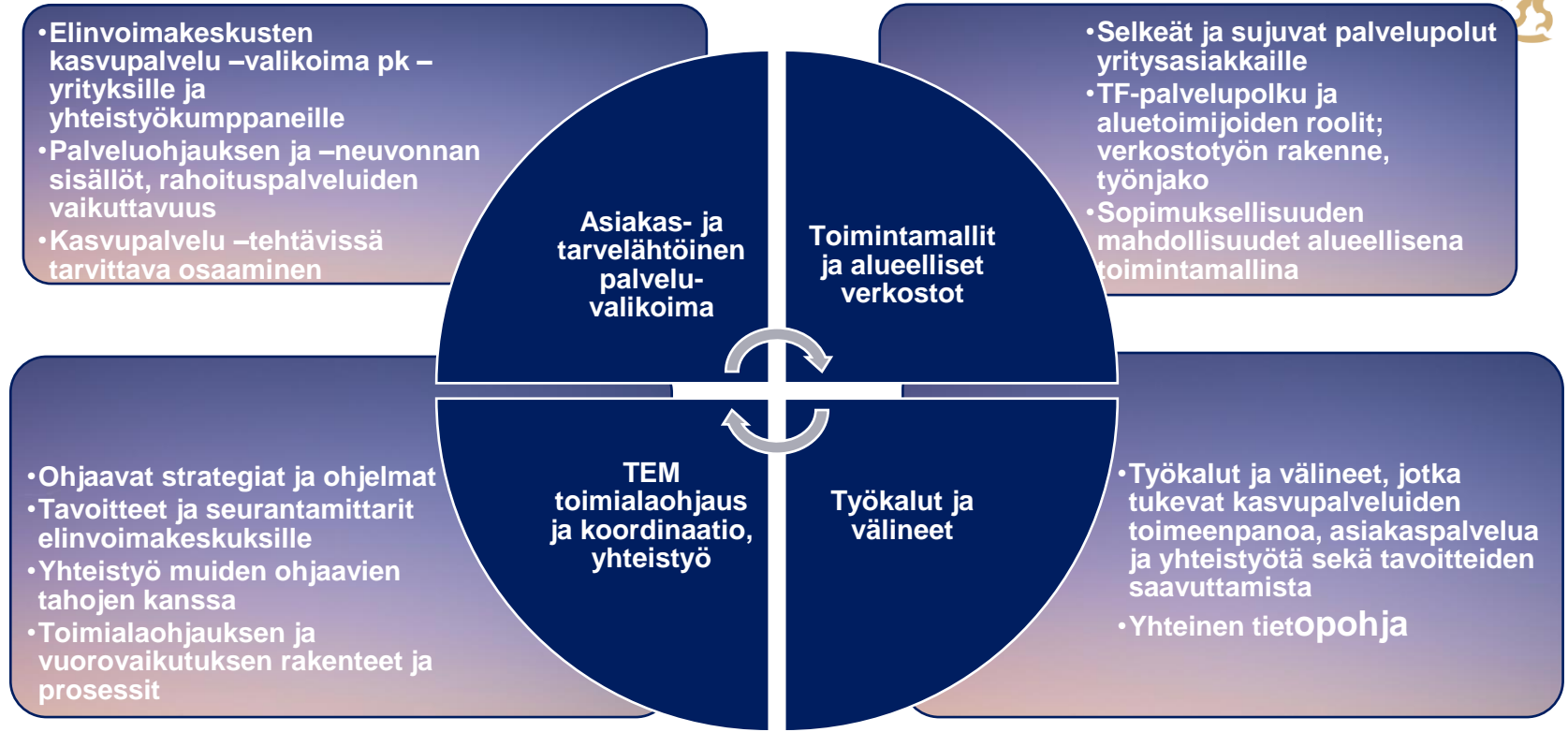
Laki elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta (531/2025)

- 2 §, Elinvoimakeskusten tehtävänä on lisäksi: 1) alueiden kehittäminen, yrittäjyyden ja elinkeinotoiminnan edistäminen, yritystoimintaa edistävä neuvonta, palveluohjaus ja verkostotyö sekä työelämän laadun edistäminen
- **Edellä mainituista tehtävistä nostoina:**
 - **Team Finland** aluetoiminnan johtaminen (TF-liidit, kv. neuvonta)
 - ELY-keskusten v. 2025 välittämät liidit muille TF-toimijoille 377 kpl; panostetaan yhä enemmän liidien laatuun ja osuvuuteen
 - ELY-keskusten kansainvälistymisneuvonta v. 2025 yht. 1671 kpl
 - **TKI-neuvonta**/-liidit
 - ELY-keskusten T&K-aktivointitoimet v. 2025 yht. 1837 kpl

Ajankohtaista:

- Käynnistymässä erillisrahoituksella investointien edistämisen aktivointi Itä- ja Pohjois-Suomessa
- Elinvoimakeskusten kasvupalvelujen kehittäminen (erityisesti TEM:n hallinnonala)

Elinvoimakeskusten kasvupalvelut -hanke

**EU:n
rahoituskausi
2028-2034**

MFF 2028-2034: NRP-suunnitelman erityistavoitteet ^{art}

3

Kestävä vauraus

- Alueiden vetovoima
- Kilpailukykyinen teollisuus
- Puhdas energia ja infra
- Digitalisaatio
- T&K&I
- Sosiaalinen asuminen
- Liikenneinfra
- Rahoitusmallit ja investoinnit
- Matkailu
- Ympäristö ja ilmasto

Puolustus & turvallisuus

- Puolustus-teollisuus & sotilaallinen liikkuvuus
- Varautuminen
- Tehokas julkishallinto
- Uhkien havaitseminen ja ehkäisy

Sosiaalinen yhteenkuuluvuus

- Työllisyys, työolot & työvoiman liikkuvuus
- Elinikäinen oppiminen
- Sosiaalinen osallisuus
- Palvelut
- Väestörakenteen muutos
- Päästökaupan sosiaaliset vaikutukset

Elämän laatu

- Viljelijöiden toimeentulo
- Elintarviketurva
- Maaseudun elintaso & resilienssi
- Kalastus, meri & vesiviljely
- Maa- ja metsätalous

Perusoikeudet, tasa-arvo, oikeusvaltio & arvot

- Osallistava yhteiskunta
- Vahvistuva oikeusvaltio
- Tehokas julkishallinto
- Eurooppalainen kulttuuri

Kansallisen suunnitelman tulee tukea kaikkia erityistavoitteita

- Ilmasto- ja ympäristötavoite: 43 %
- Sosiaalinen tavoite: 14 %

TEM:n hallinnonalan strategia 2024-2030

Luomme kestävän kasvun edellytyksiä

Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu

- Toimivat markkinat ja kilpailu vahvistavat elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.
- Elinkeinoelämän innovaatiot lisääntyvät ja johtavat korkean arvonlisän liiketoimintaan koko Suomessa.
- Suomesta maailman johtava toimintaympäristö uusien kasvuyritysten perustamiselle
- Yritystukijärjestelmän vaikuttavuuden parantaminen
- Yritysten investoinnit lisääntyvät ja vienti kasvaa.
- Teollisuus uudistuu ja teollisuuspuistot vahvistuvat koko Suomessa.

Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

- Työmarkkinoiden kohtaanto ja osaavan työvoiman saatavuus paranevat maan kaikilla alueilla.
- Työmarkkinauudistukset lisäävät kilpailukykyä ja parantavat työllistämisen kannusteita.
- Työelämän laatu ja tuottavuus paranevat, työurat pitenevät.
- Työllisyysalueet järjestävät työllisyyspalvelut tehokkaasti ja laajassa kumppanuudessa.
- Työvoiman maahanmuuton osalta vastataan työmarkkinoiden ja TKI-toiminnan tarpeisiin, maahanmuuttajien työllistymistä tehostetaan ja työllisyys nousee kantaväestön tasolle.

Puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteita

- Ilmastotavoitteissa edetään mahdollisimman kustannustehokkain ja investointeja kiihdyttävien keinoin.
- Investoinnit kohdistuvat innovatiivisiin korkeamman jalostusarvon hankkeisiin
- Toimitusvarma, kustannustehokas ja vakaa sähköjärjestelmä säilyy Suomen kilpailuetuna.

Kiitos!